

Πάτρα, 06/12/2024

Δραστηριότητα 1^η

Η Julie Battilana (2015) (Professor of Business Administration in the Organizational Behavior Unit at Harvard Business School) υποστηρίζει ότι κάθε επιτυχής κοινωνική αλλαγή προϋποθέτει τρεις διακριτούς ηγετικούς ρόλους: τον ταραχοποιό, τον πρωτοπόρο και τον ενορχηστρωτή.

Σκεφτείτε και καταγράψτε χαρακτηριστικά των συγκεκριμένων τύπων ηγετών, τα οποία θεωρείτε ότι συνδέονται με την προώθηση και πραγματοποίηση της αλλαγής.
Απάντηση:

Η επιτυχής κοινωνική αλλαγή, σύμφωνα με το μοντέλο της Julie Battilana (2015), απαιτεί τη συνεργασία τριών διακριτών ηγετικών ρόλων: ταραχοποιός (agitator), πρωτοπόρος (innovator) και ενορχηστρωτής (orchestrator). Κάθε τύπος ηγέτη διαθέτει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που συμβάλλουν στην προώθηση και υλοποίηση της αλλαγής.

1. Χαρακτηριστικά του Ταραχοποιού (Agitator): Ο ταραχοποιός είναι ο ηγέτης που αναδεικνύει το πρόβλημα και κινητοποιεί τους άλλους, δημιουργώντας μια αίσθηση επείγοντος και συλλογικής δυσαρέσκειας. Βασικά χαρακτηριστικά:

- Ευαισθητοποίηση και κοινωνική συνείδηση → Αντιλαμβάνεται τις ανισότητες, τις αδικίες ή τις δυσλειτουργίες στο υπάρχον σύστημα.
- Ικανότητα επικοινωνίας και επιρροής → Μεταφέρει δυνατά μηνύματα, χρησιμοποιώντας επιχειρήματα που αγγίζουν τις ανησυχίες της κοινότητας.
- Διακινδύνευση και τόλμη → Δεν φοβάται να αμφισβητήσει το status quo και να φέρει αντιδράσεις.
- Ενεργοποίηση και κινητοποίηση → Μπορεί να προκαλέσει συναισθήματα, να δημιουργήσει κοινή ταυτότητα και να εμπνεύσει δράση.
- Ικανότητα να δημιουργεί συνασπισμούς → Συνδέει άτομα και ομάδες με διαφορετικά συμφέροντα γύρω από έναν κοινό σκοπό.

➡ Σημαντικός ρόλος: Ενεργοποιεί τη συλλογική αντίδραση απέναντι στην αδικία και αναδεικνύει την ανάγκη για αλλαγή.

2. Χαρακτηριστικά του Πρωτοπόρου (Innovator): Ο πρωτοπόρος είναι ο δημιουργικός ηγέτης που προσφέρει λύσεις και σχεδιάζει ένα νέο όραμα για το μέλλον. Βασικά χαρακτηριστικά:

- Οραματική σκέψη → Βλέπει πέρα από το υπάρχον σύστημα και μπορεί να διαμορφώσει μια ελκυστική εναλλακτική πραγματικότητα.
- Καινοτομία και δημιουργικότητα → Εξερευνά νέες ιδέες και εφαρμόζει πρωτοποριακές προσεγγίσεις.
- Γνώση και εμπειρία → Έχει μελετήσει, ζήσει ή εφαρμόσει διαφορετικούς τρόπους λειτουργίας.
- Ευελιξία και προσαρμοστικότητα → Μπορεί να αναπροσαρμόζει τις λύσεις του, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των ανθρώπων που ζουν μέσα στο σύστημα.
- Πειθώ και ικανότητα εμπλοκής → Ενθουσιάζει και κινητοποιεί τους ανθρώπους να πιστέψουν στο νέο όραμα.

➡ **Σημαντικός ρόλος:** Δημιουργεί τη λύση και εμπνέει τους άλλους να ακολουθήσουν το όραμά του.

3. Χαρακτηριστικά του Ενορχηστρωτή (Orchestrator): Ο ενορχηστρωτής είναι ο στρατηγικός ηγέτης που εξασφαλίζει ότι η αλλαγή διαχέεται και υλοποιείται με επιτυχία. Βασικά χαρακτηριστικά:

- Ικανότητα στρατηγικού σχεδιασμού → Οργανώνει τη μετάβαση από το παλιό στο νέο σύστημα, συνδέοντας τη θεωρία με την πράξη.
- Διαχείριση ανθρώπων και συνεργασία → Εξασφαλίζει ότι διαφορετικές ομάδες ευθυγραμμίζονται και εργάζονται για τον κοινό στόχο.
- Ευελιξία και διπλωματία → Προσαρμόζει το μήνυμα ανάλογα με το ακροατήριο, διατηρώντας όμως σταθερό τον πυρήνα του.
- Διαχείριση πόρων και δικτύων → Χρησιμοποιεί μέσα, υποστήριξη και επιρροή για να εξασφαλίσει τη βιωσιμότητα της αλλαγής.
- Επιμονή και αντοχή στην πίεση → Δεν εγκαταλείπει όταν υπάρχουν αντιστάσεις ή δυσκολίες.

➡ **Σημαντικός ρόλος:** Μετατρέπει το όραμα σε πραγματικότητα, οργανώνοντας και επεκτείνοντας την αλλαγή σε ευρύτερη κλίμακα.

Σύνδεση με την Πραγματοποίηση της Αλλαγής

Η κοινωνική αλλαγή απαιτεί τη συνεργασία αυτών των τριών τύπων ηγετών:

- ☒ Ο ταραχοποιός κινητοποιεί και αφυπνίζει.
- ☒ Ο πρωτοπόρος σχεδιάζει το νέο όραμα.
- ☒ Ο ενορχηστρωτής εξασφαλίζει τη διαρκή και αποτελεσματική εφαρμογή της αλλαγής.

Στην πράξη, πολλές φορές ένα άτομο μπορεί να ενσωματώνει χαρακτηριστικά και από τους τρεις ρόλους. Ωστόσο, η συνεργασία αυτών των ηγετών είναι κρίσιμη για να υπάρξει συστηματική και διατηρήσιμη αλλαγή.

Δραστηριότητα 2η

Στην περίπτωση ευρείας εφαρμογής του Ανοιχτού Σχολείου, προσδιορίστε τις πιο σημαντικές ανασχετικές δυνάμεις. Περιγράψτε τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να ξεπεραστούν τα εμπόδια. Προσδιορίστε τις πιο σημαντικές κινητήριοιες δυνάμεις που μπορούν να αξιοποιηθούν και να ενισχυθούν περαιτέρω.

Εκπαιδευτικοί:

- Οι εκπαιδευτικοί λειτουργούν ως ενεργοί, αναστοχαζόμενοι επαγγελματίες και αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες.
- Υπάρχει συστηματική συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών από διαφορετικές εκπαιδευτικές βαθμίδες και επιστημονικές ειδικότητες.
- Υπάρχει διαρκής επιμόρφωση, ενημέρωση από ειδικούς σχετικά με τη φιλοσοφία, τη μεθοδολογία και τα εργαλεία του Ανοιχτού σχολείου.
- Εμπλουτίζει το ρεπερτόριο των διδακτικών τεχνικών του με τη χρήση διάφορων μεθόδων (οργανωμένη συζήτηση, εργασία σε ομάδες, project, μελέτες περίπτωσης, προσομοιώσεις πραγματικών καταστάσεων, εκπαιδευτικές επισκέψεις).

Απάντηση:

Ανάλυση Δυνάμεων στην Ευρεία Εφαρμογή του Ανοιχτού Σχολείου

Το Ανοιχτό Σχολείο αποτελεί ένα καινοτόμο μοντέλο εκπαίδευσης που προωθεί τη συνεργασία, τον αναστοχασμό, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και τη χρήση ποικίλων διδακτικών τεχνικών. Ωστόσο, η εφαρμογή του σε ευρεία κλίμακα δεν είναι εύκολη υπόθεση, καθώς προκύπτουν τόσο ανασχετικές όσο και κινητήριοιες δυνάμεις.

1. Ανασχετικές Δυνάμεις

Οι πιο σημαντικές προκλήσεις που μπορεί να αναστείλουν την εφαρμογή του Ανοιχτού Σχολείου είναι οι εξής:

1.1. Αντίσταση στην αλλαγή από εκπαιδευτικούς και διοικητικά στελέχη

Πολλοί εκπαιδευτικοί και διευθυντές μπορεί να αισθάνονται ανασφάλεια ή αβεβαιότητα για το νέο μοντέλο.

Υπάρχει φόβος για πρόσθετο φόρτο εργασίας και αμφιβολία για την αποτελεσματικότητα της προσέγγισης.

1.2. Έλλειψη επιμόρφωσης και υποστήριξης

Αν οι εκπαιδευτικοί δεν έχουν πρόσβαση σε συστηματική επιμόρφωση, δεν θα μπορέσουν να εφαρμόσουν αποτελεσματικά τις αρχές του Ανοιχτού Σχολείου.

Η έλλειψη μεντόρων ή ομάδων υποστήριξης μπορεί να οδηγήσει σε απογοήτευση και εγκατάλειψη της προσπάθειας.

1.3. Θεσμικά και γραφειοκρατικά εμπόδια

Το εκπαιδευτικό σύστημα συχνά λειτουργεί με άκαμπτους κανόνες και διαδικασίες που δεν διευκολύνουν την εφαρμογή νέων προσεγγίσεων.

Η απουσία σαφούς νομικού πλαισίου για την αυτονομία των σχολείων δυσκολεύει τη λήψη πρωτοβουλιών από τους εκπαιδευτικούς.

1.4. Έλλειψη πόρων και υποδομών

Οι σχολικές μονάδες μπορεί να μην διαθέτουν τον απαραίτητο εξοπλισμό, τις κατάλληλες αίθουσες ή χρηματοδότηση για υλοποίηση καινοτόμων πρακτικών.

Η έλλειψη χρόνου για συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών αποτελεί εμπόδιο στην εφαρμογή διεπιστημονικών προσεγγίσεων.

1.5. Δυσκολία συνεργασίας μεταξύ διαφορετικών φορέων

Η συνεργασία εκπαιδευτικών από διαφορετικές βαθμίδες ή ειδικότητες μπορεί να είναι δύσκολη λόγω διαφορετικών νοοτροπιών και προτεραιοτήτων.

Οι γονείς και η τοπική κοινότητα μπορεί να μη συμμετέχουν ενεργά, αν δεν ενημερωθούν σωστά για το όραμα του Ανοιχτού Σχολείου.

2. Τρόποι Υπέρβασης των Εμποδίων

Για να ξεπεραστούν οι ανασχετικές δυνάμεις, απαιτείται ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός με στοχευμένες ενέργειες:

2.1. Επιμόρφωση και Υποστήριξη των Εκπαιδευτικών

Συστηματικά επιμορφωτικά προγράμματα που περιλαμβάνουν βιωματική μάθηση και καθοδήγηση από έμπειρους εκπαιδευτικούς.

Ανάπτυξη ομάδων μάθησης όπου οι εκπαιδευτικοί μοιράζονται εμπειρίες και καλές πρακτικές.

2.2. Αλλαγή της σχολικής κουλτούρας

Ανάδειξη εκπαιδευτικών που ήδη εφαρμόζουν ανοιχτές πρακτικές ως παραδείγματα προς μίμηση.

Ενθάρρυνση των διευθυντών να υποστηρίξουν το Ανοιχτό Σχολείο και να παρέχουν χώρο για πειραματισμό.

2.3. Θεσμική Υποστήριξη και Ευελιξία

Δημιουργία πολιτικών που επιτρέπουν μεγαλύτερη αυτονομία στις σχολικές μονάδες.

Απλοποίηση διαδικασιών για την έγκριση εκπαιδευτικών καινοτομιών.

2.4. Διασφάλιση Χρηματοδότησης και Πόρων

Αξιοποίηση ευρωπαϊκών και εθνικών προγραμμάτων χρηματοδότησης για τεχνολογικό εξοπλισμό και επιμορφώσεις.

Συνεργασίες με ιδιωτικούς φορείς και την τοπική αυτοδιοίκηση για την παροχή πόρων.

2.5. Συνεργασία με την Κοινότητα και Εμπλοκή των Γονέων

Ενημερωτικές εκδηλώσεις και workshops για γονείς, ώστε να κατανοήσουν τα οφέλη του Ανοιχτού Σχολείου.

Συνεργασία με δήμους, πανεπιστήμια και επιχειρήσεις για την υποστήριξη εκπαιδευτικών δράσεων.

3. Κινητήριες Δυνάμεις

Παρά τις δυσκολίες, υπάρχουν ισχυρές κινητήριες δυνάμεις που μπορούν να αξιοποιηθούν και να ενισχυθούν:

3.1. Ανάγκη για εκπαίδευση που ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις

Το Ανοιχτό Σχολείο συνδέεται με τις αρχές της διά βίου μάθησης και της προετοιμασίας των μαθητών για μια κοινωνία που απαιτεί συνεργασία, κριτική σκέψη και καινοτομία.

3.2. Εκπαιδευτικοί με διάθεση για αλλαγή

Πολλοί εκπαιδευτικοί επιθυμούν να εφαρμόσουν νέες διδακτικές προσεγγίσεις και αναζητούν ευκαιρίες για επαγγελματική ανάπτυξη.

Τα παραδείγματα επιτυχημένων σχολικών μονάδων που έχουν εφαρμόσει ανοιχτές πρακτικές λειτουργούν ως έμπνευση.

3.3. Δυνατότητες τεχνολογικής υποστήριξης

Η αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών, μαθητών και εξωτερικών φορέων.

Τα ψηφιακά μέσα επιτρέπουν την πρόσβαση σε εκπαιδευτικό υλικό και επιμορφώσεις από όλο τον κόσμο.

3.4. Πολιτική βούληση και διεθνείς τάσεις

Η προώθηση της συμπεριληπτικής και βιωματικής μάθησης σε παγκόσμιο επίπεδο ενισχύει την ανάγκη εφαρμογής του Ανοιχτού Σχολείου.

Η ύπαρξη ερευνητικών δεδομένων που αποδεικνύουν τα οφέλη αυτής της προσέγγισης μπορεί να πείσει τους αρμόδιους φορείς.

3.5. Συνεργασία με εξωτερικούς φορείς

Πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και κοινωνικοί φορείς μπορούν να υποστηρίξουν το Ανοιχτό Σχολείο, παρέχοντας τεχνογνωσία και επιστημονική τεκμηρίωση.

Η τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία δικτύων υποστήριξης για τις σχολικές μονάδες.

Συμπέρασμα

Η ευρεία εφαρμογή του Ανοιχτού Σχολείου προϋποθέτει την αντιμετώπιση των ανασταλτικών δυνάμεων μέσω επιμόρφωσης, θεσμικής υποστήριξης, χρηματοδότησης και εμπλοκής της κοινότητας. Παράλληλα, οι κινητήριες δυνάμεις – όπως η ανάγκη για σύγχρονη εκπαίδευση, η διάθεση εκπαιδευτικών για καινοτομία και οι διεθνείς τάσεις – μπορούν να ενισχύσουν την επιτυχία της εφαρμογής. Η διαμόρφωση ενός υποστηρικτικού οικοσυστήματος είναι το κλειδί για τη βιωσιμότητα του Ανοιχτού Σχολείου.

Δραστηριότητα 3η

Είστε διευθυντής/ντρια σε μια σχολική μονάδα και θέλετε να εντάξετε τους διαδραστικούς πίνακες στη διδασκαλία και τη μάθηση. Αναλογιστείτε και καταγράψτε (βάσει των έξι ακόλουθων σταδίων) τις ενέργειες στις οποίες θα προβείτε προκειμένου να προωθήσετε και να εφαρμόσετε τη συγκεκριμένη αλλαγή στο σχολείο σας.

ΠΡΩΤΟ ΣΤΑΔΙΟ: Χρειάζεται η αλλαγή; Είναι αναγκαία; Είναι επίκαιρη; Είναι εφικτή και βιώσιμη; Ποιο είναι το εύρος ατομικών αλλαγών για τον καθένα που εμπλέκεται;

ΔΕΥΤΕΡΟ ΣΤΑΔΙΟ: Κοινό όραμα. Αναζήτηση καλύτερων λύσεων.

ΤΡΙΤΟ ΣΤΑΔΙΟ: Προσδιορισμός παρούσας κατάστασης και αντιστοιχία του οργανισμού με τον έξω κόσμο.

ΤΕΤΑΡΤΟ ΣΤΑΔΙΟ: Ποιοι αντιστέκονται στην αλλαγή; Ποιοι μπορούν να βοηθήσουν; Ποιος έχει την ευθύνη της διαχείρισης;

ΠΕΜΠΤΟ ΣΤΑΔΙΟ: Καταμερισμός αρμοδιοτήτων και ευθύνης. Υποστήριξη της αλλαγής με πειθώ και εξασφάλιση χρόνου για το σχεδιασμό και την εκτέλεση. Ικανότητα και δικαιοδοσία της δομής της διοίκησης για ευέλικτες δράσεις. Ύπαρξη συστήματος αναγνώρισης και ανταμοιβής.

ΕΚΤΟ ΣΤΑΔΙΟ: Σταθεροποίηση. Αποφυγή φαινομενικής αλλαγής. Διαχείριση καινοτόμων πρωτοβουλιών.

Απάντηση:

Σχέδιο Εφαρμογής της Εισαγωγής Διαδραστικών Πινάκων στη Διδασκαλία και τη Μάθηση(Βάσει του μοντέλου των έξι σταδίων αλλαγής)

1ο Στάδιο: Ανάγκη για Αλλαγή

Ερωτήματα προς εξέταση:

Είναι αναγκαία η αλλαγή;

Είναι επίκαιρη;

Είναι εφικτή και βιώσιμη;

Ποιο είναι το εύρος ατομικών αλλαγών για όσους εμπλέκονται;

Ενέργειες:

✓ Ανάλυση της αναγκαιότητας: Η ενσωμάτωση διαδραστικών πινάκων ανταποκρίνεται στις σύγχρονες παιδαγωγικές ανάγκες για βιωματική μάθηση και ενίσχυση της συμμετοχής των μαθητών.

✓ Έρευνα καλών πρακτικών: Συλλογή στοιχείων από σχολεία που έχουν ήδη εφαρμόσει τη χρήση διαδραστικών πινάκων.

✓ Εκτίμηση εφικτότητας: Ανάλυση κόστους, διαθέσιμων πόρων, υποδομών και επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.

✓ Αξιολόγηση βιωσιμότητας: Μακροπρόθεσμος σχεδιασμός για συντήρηση του εξοπλισμού και συνεχή υποστήριξη των εκπαιδευτικών.

2ο Στάδιο: Κοινό Όραμα – Αναζήτηση Καλύτερων Λύσεων

Ενέργειες:

✓ Διαμόρφωση κοινού οράματος:

Οργάνωση συναντήσεων με εκπαιδευτικούς και γονείς για να συζητηθούν τα οφέλη των διαδραστικών πινάκων.

Σύνδεση της αλλαγής με τις παιδαγωγικές αρχές και τις απαιτήσεις του σύγχρονου σχολείου.

✓ Συμμετοχικός σχεδιασμός:

Δημιουργία ομάδας εργασίας με εκπροσώπους εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων. Αναζήτηση καινοτόμων λύσεων για τη βέλτιστη χρήση των διαδραστικών πινάκων.

✓ Καθορισμός στόχων:

Αναβάθμιση της μαθησιακής διαδικασίας.

Ενεργοποίηση των μαθητών μέσω διαδραστικών μεθόδων διδασκαλίας.

Βελτίωση των δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών στη χρήση τεχνολογίας.

3ο Στάδιο: Προσδιορισμός Παρούσας Κατάστασης και Αντιστοίχιση με τον Έξω Κόσμο

Ενέργειες:

✓ Αξιολόγηση των υφιστάμενων υποδομών:

Ποια σχολικά τμήματα μπορούν να εξοπλιστούν πρώτα;

Τεχνικές προδιαγραφές και συντήρηση εξοπλισμού.

✓ Ανάλυση των αναγκών των εκπαιδευτικών:

Ποιο είναι το επίπεδο εξοικείωσής τους με τις νέες τεχνολογίες;

Τι είδους επιμόρφωση απαιτείται;

✓ Σύνδεση με καλές πρακτικές και εξωτερικούς φορείς:

Συνεργασία με πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και εταιρείες τεχνολογίας.

Εφαρμογή διεθνών προτύπων εκπαιδευτικής τεχνολογίας.

4ο Στάδιο: Αντιστάσεις και Υποστηρικτές της Αλλαγής

Ενέργειες:

✓ Ανάλυση αντιστάσεων:

Ποιοι εκπαιδευτικοί μπορεί να είναι επιφυλακτικοί;

Φόβος για αύξηση του φόρτου εργασίας ή για τεχνολογικές δυσκολίες.

✓ Ταυτοποίηση υποστηρικτών:

Εκπαιδευτικοί που ενδιαφέρονται για καινοτομία.

Μαθητές που είναι ήδη εξοικειωμένοι με τη χρήση τεχνολογίας.

Γονείς που επιθυμούν σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας.

✓ Διαχείριση αλλαγής:

Ορισμός υπεύθυνου συντονιστή που θα υποστηρίζει τους εκπαιδευτικούς.

Οργάνωση επιμορφωτικών δράσεων για να μειωθεί η αντίσταση στην τεχνολογία.

Παροχή δοκιμαστικής περιόδου χρήσης των διαδραστικών πινάκων για εξοικείωση.

5ο Στάδιο: Καταμερισμός Αρμοδιοτήτων και Υποστήριξη της Αλλαγής

Ενέργειες:

✓ Ορισμός ρόλων και αρμοδιοτήτων:

Διεύθυνση σχολείου: Εξασφάλιση πόρων και θεσμικής υποστήριξης.

Ομάδα εκπαιδευτικών: Δοκιμαστική χρήση, αξιολόγηση αποτελεσμάτων και διάχυση καλών πρακτικών.

Τεχνική υποστήριξη: Συντήρηση εξοπλισμού και υποστήριξη χρηστών.

✓ Πειθώ και επικοινωνία:

Διοργάνωση επιδείξεων για να αναδειχθούν τα οφέλη των διαδραστικών πινάκων.

Ενθάρρυνση εκπαιδευτικών να μοιραστούν τις εμπειρίες τους.

✓ Εξασφάλιση χρόνου για προσαρμογή:

Βαθμιαία ένταξη των διαδραστικών πινάκων στα μαθήματα.

Ευέλικτο πρόγραμμα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.

✓ Ανάπτυξη συστήματος αναγνώρισης και επιβράβευσης:

Δημιουργία κινήτρων για τη χρήση της τεχνολογίας στη διδασκαλία.

Βράβευση καινοτόμων πρακτικών.

6ο Στάδιο: Σταθεροποίηση και Βιώσιμη Εφαρμογή

Ενέργειες:

✓ Ενσωμάτωση της χρήσης των διαδραστικών πινάκων στη διδακτική πρακτική:
Παρακολούθηση της εφαρμογής και συνεχής ανατροφοδότηση.
Διαρκής επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών.

✓ Αποφυγή φαινομενικής αλλαγής:

Εξασφάλιση ότι οι πίνακες χρησιμοποιούνται ουσιαστικά και όχι μόνο ως διακοσμητικό στοιχείο.

Ενσωμάτωση στην εκπαιδευτική φιλοσοφία του σχολείου.

✓ Διαχείριση καινοτόμων πρωτοβουλιών:

Σύνδεση των διαδραστικών πινάκων με άλλες καινοτομίες (π.χ. STEM, project-based learning).

Διερεύνηση νέων δυνατοτήτων για αναβάθμιση της διδασκαλίας με τεχνολογικά εργαλεία.

Συμπέρασμα

Η εισαγωγή των διαδραστικών πινάκων στη διδασκαλία απαιτεί δομημένη και συμμετοχική προσέγγιση. Η διαδικασία περιλαμβάνει την ανάδειξη της αναγκαιότητας, τη δημιουργία κοινού οράματος, την αντιμετώπιση των αντιστάσεων, τη διαμόρφωση στρατηγικής υποστήριξης και, τελικά, τη σταθεροποίηση της αλλαγής.

Μέσω της σωστής διαχείρισης και της κατάλληλης υποστήριξης, η αλλαγή μπορεί να γίνει βιώσιμη και να βελτιώσει σημαντικά τη μαθησιακή εμπειρία στο σχολείο.